

*О. М. Столяренко, канд. екон. наук, доц.,
Житомирський державний технологічний університет*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Нормативно-правове регулювання аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможного підприємства передбачає забезпечення зацікавлених користувачів відповідним доступом до достовірної інформації щодо характеристики фінансового стану і результатів діяльності суб'єкта господарювання.

Для кращого розуміння методики аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможних підприємств проаналізуємо нормативно-правову базу різних країн світу (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз нормативно-правових актів, які регулюють питання аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможних підприємств у різних країнах світу

Країна	Питання, що регулюються				
	Суб'єкти аналізу	Цілі аналізу	Розробка плану санації на основі аналізу	Професійні організації	Порядок здійснення аналізу
<i>Україна</i>	+	+	+	-	+
<i>Російська Федерація</i>	+	+	-	+	+
<i>Республіка Білорусь</i>	+	+	-	-	-
<i>Республіка Вірменія</i>	+	-	-	-	-
<i>Республіка Киргизія</i>	+	+	-	-	-
<i>Республіка Молдова</i>	+	-	+	-	+
<i>Республіка Польща</i>	-	-	+	-	-

У таблиці 1 здійснено огляд основних нормативно-правових актів з аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможних підприємств у розрізі країн світу. У всіх країнах, крім Республіки Польщі, нормативно-правові акти передбачають суб'єктів здійснення аналізу та визначають їх обов'язки. В Україні, Російській Федерації, Республіці Білорусь, Республіці Киргизія визначаються основні цілі здійснення аналізу ймовірності банкрутства підприємства. Лише Федеральним Законом "Про банкрутство" Російської

Федерації передбачено права та обов'язки професійних організацій при аналізі ймовірності банкрутства неплатоспроможного суб'єкта господарювання.

На нашу думку, нормативно-правове забезпечення організації та методики аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможного підприємства потребує удосконалення в частині створення єдиного підходу у всіх нормативних актах щодо досліджуваного питання. Погоджуємося з твердженнями, що Методичні рекомендації є основним нормативним актом, який регулює організаційно-інформаційні та методичні аспекти здійснення аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможного підприємства. Незважаючи на це, вони містять ряд недоліків, серед яких ми можемо виділити такі: трудомісткість здійснення аналізу, а особливо у питаннях державного регулювання та попередження настання банкрутства. Для проведення узагальнення даних за галузями економіки країни, її секторами, або територіальними частинами з прогнозування ймовірності банкрутства необхідна значна кваліфікація та великі затрати часу на обробку інформації, що пов'язано насамперед з широким переліком розрахунку показників. Недоцільність використання методики, запропонованої Методичними рекомендаціями щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства від 19.01.2006 на державному рівні суперечить з її ефективністю на рівні конкретних підприємств, що дає змогу оцінити масштаби кризи та пошуку резервів розвитку. Пропонуємо для зведення показників на державному рівні використовувати менший перелік показників. До таких показників необхідно віднести: коефіцієнт покриття, структуру та динаміку дебіторської та кредиторської заборгованості, рентабельність продукції, використання виробничих потужностей підприємства для встановлення резервів відновлення фінансово-господарської діяльності.